

ИНСТИТУТ НА СМЕТКОВОДИТЕЛИ И ОВЛАСТЕНИ СМЕТКОВОДИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА (ИСОС)

Врз основа на член 16 став (1) точка 13 и 15 од Законот за вршење на сметководствени работи, а во врска со член 5 став 1 точка 9 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 173/22 и 47/25), Управниот одбор на Институтот на сметководители и овластени сметководители, постапувајќи по доставените Насоки за техничка примена на Меѓународните стандарди за финансиско известување во периодот на ажурирање на подзаконските акти со кои се уредува формата на финансиското известување од бр.02-73/10 од 19.12.2025 година донесени од Советот за унапредување и надзор на сметководствената професија (СУНСП), а во врска со дадениот Предлог- Препораки за техничка примена на Меѓународните стандарди за финансиско известување бр.02-30/3 од 13.01.2026 година на Комисијата за меѓународни стандарди и финансиско известување, на седницата одржана на ден 21.01.2026 година ги донесе следните:

ПРЕПОРАКИ ЗА ТЕХНИЧКА ПРИМЕНА НА МЕЃУНАРОДНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ (МСФИ)

Овие Препораки се изготвени од страна на Институтот на сметководители и овластени сметководители (ИСОС) како одговор на потребата за итна стручна помош на членовите во процесот на примена на новите МСФИ. Свесни за административните предизвици што произлегуваат од периодот на ажурирање на подзаконските акти од страна на надлежните министерства, Институтот ги носи овие препораки за да обезбеди правна сигурност и унифициран пристап во сметководственото евидентирање.

Главната цел на овој документ е да послужи како заштитен механизам за професионалниот интегритет на сметководителите и овластените сметководители. Преку прецизно дефинирање на техничките аспекти на книжење, Институтот им овозможува на своите членови да ги исполнат обврските за точно и вистинито прикажување на билансните позиции минимизирајќи го ризикот од евентуални грешки.

Во Прилогот кон овој допис се содржани деталните упатства за користење на аналитичките сметки за „Право на користење на средства“ (група 01) и соодветните обврски (групи 25 и 28), како и нивното правилно мапирање во АОП позициите (на пр. АОП 093), со цел целосна усогласеност со МСФИ 16.

Институтот на сметководители и овластени сметководители (ИСОС) останува цврсто посветен на заштитата на интересите на своите членови. Овие Препораки претставуваат официјален стручен став на Институтот и нивната примена од страна на членовите ќе се смета за постапување со внимание на добар и совесен професионалец.

Ги охрабруваме сите сметководители и овластени сметководители да ги користат овие упатства како основа за своето работење и како аргументација во комуникацијата со ревизорските и надзорните тела. Институтот, во рамките на своите јавни овластувања согласно член 14 од Законот за вршење на сметководствени работи, ќе продолжи да обезбедува континуирана поддршка и едукација за сите свои членови, гарантирајќи дека

професијата ќе остане на највисоко ниво на етичност и стручност согласно Кодексот на IFAC.

Овие Препораки се применуваат по добивање согласот од Советот и истите веднаш ќе се дистрибуираат до сите членови на Институтот.

Прилог бр.1

Прилог бр.2

ПРИЛОГ бр.1

Во Прилогот кон овој допис се содржани деталните упатства за користење на аналитичките сметки за „Право на користење на средства“ (група 01) и соодветните обврски (групи 25 и 28), како и нивното правилно мапирање во АОП позициите (на пр. АОП 093), со цел целосна усогласеност со МСФИ 16.

По однос на МСФИ 15 сите компании препорачуваме да издвојат одделни аналитички конта и истите влијаниа и разлики со претходна година да ги искажат во Објаснувачките белешки под Точка 3. **ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ.**

Конта кои се предлага да се користат за примена на МСФИ 16

Секој субјект согласно својата сметководствена политка и софтвер користи расчленување на аналитички конта. Описот на контото е дадено во овие насоки и е во согласност со ПРАВИЛНИК ЗА СМЕТКОВНИОТ ПЛАН И СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ СМЕТКИ ВО СМЕТКОВНИОТ ПЛАН и синтетичките конта на истиот.

МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

010 – Земјишта

010_ _ _ **ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ ЗЕМЈИШТЕ НА ЛИЗИНГ (аналитика за секој договор одделно)**

011 - Градежни објекти

011_ _ _ **ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ ГРАДЕЖЕН ОБЈЕКТ НА ЛИЗИНГ (аналитика за секој договор одделно)**

012 - Постројки и опрема

012_ _ _ **ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА НА ЛИЗИНГ (аналитика за секој договор одделно)**

013 - Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства

013_ _ _ **ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА НА ЛИЗИНГ (аналитика за секој договор одделно)**

015 - Останати материјални средства

015_ _ _ **ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (опис) НА ЛИЗИНГ (аналитика за секој договор одделно)**

019 - Акумулирана амортизација на материјални средства

019 _ _ _ **ДЕПРЕЦИЈАЦИЈА ОД ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВО НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

25 - ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И КРАТКОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА

259 - Останати краткорочни обврски

259 _ _ _ **КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

28 - ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

288 - Останати долгорочни обврски и останати финансиски долгорочни обврски

288 _ _ _ **ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ ОД ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

СИНТЕТИКА ОД 288 за обврски од право на користење на средства земени на лизинг СЕ ПРИКАЖУВА ВО **АОП 093** (Останати долгорочни обврски)

47 - ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

479 - Останати финансиски расходи

479 _ _ _ **ТРОШОК ЗА КАМАТА ЗА СРЕДСТВО ЗЕМЕНО НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

43 - ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА

430 - Трошоци за амортизација (за производство)

430 _ _ _ **ТРОШОК ЗА ДЕПРЕЦИЈАЦИЈА НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

432 - Трошоци за амортизација (за администрација, управа и продажба)

432 _ _ _ **ТРОШОК ЗА ДЕПРЕЦИЈАЦИЈА НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ (за секое основно средство посебна аналитика)**

Прилог.бр 2

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ – оддели каде треба да се дополни со појаснување и обелоденување на промената на новите МСФИ

Точка 3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

• Краток опис на позначајните сметководствени политики кои се применети во двата пресметковни периода во годишната сметка (за приходите, расходите, нематеријалните средства, материјалните средства, побарувањата и обврските и друго).

Овде треба да биде наведен јасен опис на клучните правила што се применуваат при изготвување на финансиските извештаи, како признавање, мерење и прикажување.

За МСФИ 16 треба се идентификува договорот според кој ќе се признава лизинг, дали се користат исклучоците од признавање (краткорочен лизинг и мала вредност), дали користи практично средство со кое не ги одвојува деловите кои не се лизинг (на пример, одржување) туку и тоа го смета како лизинг, како и периодот на лизинг. Покрај овие објаснувања и наводи треба да бидат јасно надени и следните аспекти:

- **Признавање** – согласно параграф 22 од МСФИ 16 „На датумот на започнување корисникот на лизинг треба да признае право на користење на средство и обврска за лизинг, освен оние опфатени со исклучоците...”
- **Почетно мерење на средство со право на користење** – согласно параграф 23-25 од МСФИ 16 треба да се измери средството со право на користење според набавна вредност.
- **Почетно мерење на обврска за лизинг** – согласно параграф 26-28 од МСФИ 16 корисникот на лизинг треба да ја мери обврската за лизинг според сегашната вредност на плаќањата по основ на лизинг кои не се платени до тој датум. Плаќањата по основ на лизинг треба да се дисконтираат по каматната стапка која е содржана во договорот, доколку таа стапка може лесно да се определи. Доколку не може лесно да се определи треба да се користи инкременталната стапка на позајмување на корисникот на лизингот.
- **Последователно мерење на средство со право на користење** – согласно параграф 29-31 и 36в од МСФИ 16 во политиката треба да се наведе дека средството со право на користење се мери според моделот на набавна вредност намалена за акумулирана депрецијација и евентуални обезвреднувања и коригирана за секое евентуално повторно мерење на обврската за лизинг според параграф 36в.
- **Последователно мерење на обврската за лизинг и повторни мерења** – согласно параграф 36-46 од МСФИ 16 треба да се наведе дека обврската за лизинг се зголемува за каматата, се намалува за плаќањата и повторно се мери при одредени промени на лизингот.
- **Презентирање** – согласно параграф 50 од МСФИ 16 треба да се наведе каде се презентирани средството и обврската во билансот на состојба, односно дека средството со право на користење се прикажува на посебно аналитичко konto (да се наведе кое) во делот на материјални средства, а обврската за лизинг се искажува во делот на обврски

(краткорочни и/или долгорочни) на посебни аналитички конта (да се наведат контата). Во билансот на успех посебно се искажува депрецијација (да се наведе контото согласно овие насоки) и посебно се искажува каматата (да се наведе контото). Во извештајот за парични текови главнината од обврската за лизинг се искажува во делот на финансиски активности, каматата според МСС 7, а краткорочните лизинг договори или со мала вредност, како и варијабилните плаќања кои не се дел од лизингот се искажуваат во оперативни активности.

Точка 8. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

За средствата со право на користење се прави посебна табела 8а во која се искажуваат вредностите согласно мерењето и евидентирањето на одделните конта предложени во овие насоки.

8а.

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Салдо на 1 јануари 20__ (тековна година)					
Зголемување					
Намалување					
Салдо на 31 декември 20__ (тековна година)					
Исправка ан вредност					
Салдо на 1 јануари 20__ (тековна година)					
Депрецијација					
Намалување					
Салдо на 31 декември 20__ (тековна година)					
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 20__ (тековна година)					

Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 20__ (тековна година)					
Набавна вредност					
Салдо на 1 јануари 20__ (претходна година)					
Зголемување					
Намалување					
Салдо на 31 декември 20__ (претходна година)					
Исправка ан вредност					
Салдо на 1 јануари 20__ (претходна година)					
Депрецијација					
Намалување					
Салдо на 31 декември 20__ (претходна година)					
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 20__ (претходна година)					
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 20__ (претходна година)					

Точка 14. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ-

ВО ОВОЈ ОДДЕЛ СЕ ДОДАВА НОВА СТАВКА ОДНОСНО НОВО КОНТО ПОД ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

14. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ	Тековна година	Претходна година
Обврски со рок на достасување над 5 години:		

Вид на обврска: Вид на обезбедување:

Обврски спрема поврзани

друштва _____

Обврски кон добавувачи _____

Обврски спрема поврзани

друштва по основ на заеми

и кредити

Обврски по основ на кредити _____

Обврски по основ на заеми _____

Останати долгорочни обврски: _____

ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ ОД ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ

Вкупно:

Точка 16. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ

ВО ОВОЈ ОДДЕЛ СЕ ДОДАВА НОВА СТАВКА ОДНОСНО НОВО КОНТО НА КРАЈ

16. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ Тековна година Претходна година

Краткорочни обврски по заеми
и кредити спрема поврзани друштва
Краткорочни кредити во земјата

Краткорочни кредити во странство

КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА ЗЕМЕНИ НА ЛИЗИНГ.

Арх.бр.02-72/4

Датум 21.01.2026 г.

Претседател на УО
Весна Прентоска

